

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 12P/4/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820200141
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Chlebo
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2020:5820200141.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Z. X., nar. XX.XX.XXXX, t.č. umiernené v zariadení E. - Z. B. K. D., Y. XX, Y., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky - B. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., t.č. K. Y., a otca - Z. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., E. X. XXX/X, v konaní o návrhu navrhovateľov: S. I., nar. XX.XX.XXXX, a O. I., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom S., G. XXX, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie:

I. Maloletý Z. X., nar. XX.XX.XXXX, s a d o č a s n e z v e r u j e do osobnej starostlivosti S. I., nar. XX.XX.XXXX, a O. I., nar. XX.XX.XXXX.

II. Toto neodkladné opatrenie b u d e t r v a ť len do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zverenie maloletého Z. X., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti navrhovateľov vedenej na Okresnom súde Námestovo pod identickou sp. zn. 12P/4/2020.

odôvodnenie:

1. Navrhovatelia sa podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 23.01.2020 domáhali nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým žiadali, aby súd zveril maloletého Z. X., nar. XX.XX.XXXX, do ich osobnej starostlivosti.

2. Svoj návrh navrhovatelia odôvodnili tým, že mal. Z. sa na základe súdneho rozhodnutia nachádza v zariadení: detské krízové centrum E. (ďalej len „B.“), nakoľko matka je na základe súdneho rozhodnutia umiestnená v predbežnom nápravnom ústave Y. a otec bol v roku 2019 hospitalizovaný v protialkoholickéj liečebni Modrý dom v Žiline a psychologička ho označila ako neschopného viesť rodinný život a starať sa o tri nezaopatrené deti. Navrhovateľka je sestrou otca (teta). Navrhovateľ je jej manžel. Navrhovatelia mali možnosť sa s mal. Z. v posledných mesiacoch roka 2019 stretávať a navštevovať ho v B. E. v Y. a mali aj možnosť ho spoznávať prostredníctvom víkendových pobytov mal. Z. v domácnosti navrhovateľov. Mal. Z. sa v relatívne krátkom čase u nich usadil.

3. Súčasťou podania z 23.01.2020 je aj návrh vo veci samej o zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, o ktorom súd koná pod identickou sp. zn. 12P/4/2020. V uvedenom konaní vo veci samej sa navrhovatelia domáhajú zverenia mal. Z. do ich náhradnej osobnej starostlivosti.

4. Súd ustanovil uznesením č. k. 12P/4/2020-15 z 23.01.2020 mal. Z. za kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536. Na základe žiadosti súdu bola dňa 29.01.2020 súdu doručená správa zo šetrenia pomerov u mal. dieťa. Z tejto správy okrem iného vyplýva, že navrhovatelia bývajú v novopostavenom viacpodlažnom rodinnom dome. V spoločnej domácnosti s nimi žijú ich plnoleté deti: S. (22 rokov), O. (21 rokov), a K. (19 rokov).

Domácnosť spĺňa všetky ich potreby. Navrhovateľ je SZČO v stavebníctve s mesačným príjmom cca 1000 EUR a pracuje turnusovo. Navrhovateľka pracuje ako operátorka výroby v trojzmennej prevádzke s mesačným príjmom cca 700 EUR. Mal. Z. trávi víkendové pobyty v ich domácnosti. Tieto prebiehajú bez problémov. Mal. dieťa sa adaptuje na nové prostredie, vytvára si citové väzby k členom rodiny. Mal. Z. pomáha pri starostlivosti o zvieratá. Vianočné sviatky strávil mal. Z. u nich. Biologické deti navrhovateľov podporili navrhovateľov a prejavili súhlas s tým, aby mal Z. býval s nimi v spoločnej domácnosti. Do B. E. sa mal. Z. vracia spokojný a pobyty u navrhovateľov si pochvaľoval. Jeho správanie je čoraz pokojnejšie, je vyrovnanejší, samostatný, poriadkumilovný a svedomitý. Teší sa na ďalšie pobyty u navrhovateľov. Adaptuje sa na nové prostredie v rodine navrhovateľov. V škole sa polepšil. Uskutočnilo sa stretnutie širšej rodiny mal. Z., kde sa hľadalo najlepšie riešenie pre všetky tri mal. deti X.. O výkon náhradnej osobnej starostlivosti vo vzťahu k mal. Z. prejavili záujem navrhovateľa. Rodičia mal. Z. nemôžu a nedokážu zabezpečiť starostlivosť o mal. deti X., preto kolízny opatrovník odporúča zverenie mal. Z. do osobnej starostlivosti navrhovateľov.

5. Na základe žiadosti súdu bola dňa 29.01.2020 súdu doručená Komplexná správa z pobytu mal. dieťaťa v B. E.. Z tejto správy vyplýva, že mal. Z. a aj jeho dvaja súrodenci (B. - 10 rokov, a J. - 5 rokov) sú v individuálnej psychologickú starostlivosti. Mal. Z. navštevuje aj pedopsychiatrickú ambulanciu z dôvodu neprispôsobivého správania sa v kolektíve. Toto správanie mal. Z. je aj dôvodom prečo v kolektíve nemá kamarátov. Počas návštevy otca v B. E. boli zistené slabé citové väzby medzi otcom a mal. Z. ako aj jeho súrodencami. Otec požíva v zvýšenej miere alkohol a bola by u neho potrebná dlhodobá protialkoholická liečba. V domácnosti otca nie je vytvorené vhodné prostredie pre školopovinné deti a jeho domácnosť nie je prispôsobená na pobyt detí. Otec nemá osvojené rodičovské zručnosti potrebné k napĺňaniu potrieb detí. Bolo inicializované stretnutie širšej rodiny za účasti B. E. a kolízneho opatrovníka, výstupom z ktorého bolo zistenie, že osobnú starostlivosť o mal. Z., by mala záujem zabezpečiť otcova sestra - navrhovateľka. Počas mesiacov október 2019 až január 2020 bolo realizovaných niekoľko viacdňových (víkendy, Vianoce) pobytov mal. Z. v rodine navrhovateľov. Z týchto pobytov sa mal. Z. vracal spokojný, viac komunikoval, referoval množstvo pozitívnych zážitkov. Navrhovateľka dokáže zabezpečiť potreby mal. Z.: stabilné prostredie, predvídateľnosť situácií (mal. Z. trpí syndrómom CAN), potrebu niekam patriť, vlastnú identitu, potrebu vzťahovej osoby, nadobudnutie dôvery voči dospelým, porozumenie, podporu a akceptáciu, pohybovú aktivitu a potrebu pochvaly. Navrhovateľka je spolupracujúca a motivovaná vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť. Mal. Z. vyžaduje zvýšenú individuálnu starostlivosť jednak v domácom ako aj školskom prostredí. Súrodenecké väzby medzi mal. Z. a jeho súrodencami sú veľmi nestabilné, čo bolo spôsobené aj tým, že v pôvodnom rodinnom prostredí trávili veľa času oddelene. B. E. navrhuje zverenie mal. Z. do náhradnej starostlivosti navrhovateľky, dohľad nad starostlivosťou o mal. Z. zo strany kolízneho opatrovníka, zabezpečenie pravidelného kontaktu so svojimi súrodencami a otcom ako aj ďalšou blízkou rodinou.

6. Súd sa v konaní oboznámil z listinami, ktoré tvoria spis - najmä návrhom navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia, lekárskymi správami navrhovateľov, rodným listom mal. dieťaťa, ročným zúčtovaním preddavkov na daň navrhovateľky za rok 2018, výpismi z registra trestov navrhovateľov, lustráciami z registra obyvateľov, lustráciou matky v ZVJS, odpisom registra trestov matky, správou kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov u mal. dieťa, a správou z pobytu mal. dieťaťa v B. E..

7. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) na konanie podľa tohto zákona (CMP) sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa čl. 4 CMP, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme.

12. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa.

13. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“):

Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolností, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností je najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine:

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

16. Matka sa v súčasnosti nachádza vo väzbe v K.. Otec nie je schopný sa o mal. Z. ani jeho súrodencov postarať, z dôvodu jeho závislosti na alkohole, absencie rodičovských zručností, pre deti nevyhovujúceho zariadenia jeho domácnosti, ako aj slabých citových väzieb medzi otcom a deťmi. Žiaden z rodičov preto nezabezpečuje ani nemôže zabezpečovať plnohodnotnú osobnú starostlivosť o mal. Z.. Mal. Z. sa v súčasnosti nachádza v B. E. v Y.. Už teraz trávi väčšinu víkendov v domácnosti navrhovateľov. Po stretnutí širšej rodiny a detí, za asistencie B. E. a kolízneho opatrovníka, prejavili navrhovatelia ochotu a motiváciu zabezpečiť osobnú starostlivosť o mal. Z.. Pobyty mal. Z. v domácnosti navrhovateľov mali pozitívny vplyv na jeho správanie a psychiku. K osobnej starostlivosti o mal. Z. sa pozitívne vyjadrili aj všetky tri biologické deti navrhovateľov. Mal. Z. má problémové správanie voči iným osobám. Z predložených správ vyplýva, že táto skutočnosť je navrhovateľom známa a akceptujú mal. Z. aj s týmito jeho nedostatkami. Hoc splnenie podmienok pre zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine bude súd skúmať až v konaní o veci samej, súd pre účely rozhodnutia o tomto neodkladnom opatrení, pre účely vytvorenia si ucelenejšieho obrazu, predbežne vyhodnocoval aj splnenie týchto podmienok a nedospel k záveru, na základe ktorého by vyplývala pravdepodobnosť nesplnenia týchto podmienok.

17. Na základe uvedených zistení a úvah súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, nakoľko je v najlepšom záujme mal. dieťaťa. Za daného stavu boli osvedčené také skutočnosti, ktoré odôvodňovali naliehavosť a potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania v zmysle návrhu navrhovateľov.

18. Podľa § 330 CSP ods. 1, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

19. Nakoľko vo veci samej o zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov súd už koná pod identickou spisovou značkou, súd v súlade s § 330 ods. 1 CSP zároveň určil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať len do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Námestovo. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.